

час загальних зборів дня 11 мая 1893 р. до 31 грудня 1894 р. — Львів, 1895.— С.12—16.

20. Методи опису рукописів розвивалися не лише під час описування рукописних збірок, а й у дослідженнях пам'яток та їх зовнішнього опису: *Абрамович Д.И.* Исследование о Киево-Печерском патерике как историко-литературном памятнике. — СПб., 1902; *Каманин И.М.* Главные моменты в истории развития южно-русского письма в XV—XVIII вв. // Палеографический сборник: Материалы по истории южно-русского письма в XV—XVIII вв. — К., 1899. — С.1—19; *Його ж.* Метрический метод в палеографии и результаты его приложения к изучению южно-русского устава и полуустава XVI—XVII вв. // Изв. XIII Археологического съезда. — Харьков, 1905. — №6. — С.44—46; Изв. Таврической ученой архивной комиссии. — Симферополь, 1906. — С.120; *Карский Е.Ф.* Славянская кирилловская палеография. — Л., 1928; (факсимільне перевидання. — М., 1979).
- Комплексні методи бібліографічного та археографічного аналізу використовують *Ф.Тітов* (Очерки по истории русского книгописания и книгопечатания: Русское книгописание XI—XVIII веков. — К., [1912]) та *М. Сперанський*

(Описание рукописей библиотеки историко-филологического института князя Безбородко в г. Нежине. — Москва; Нежин, 1901. — Т.1, кн.1—2).

21. *Дубровіна Л.А.* Кодикология та кодикографія української рукописної книги. — К., 1992. — С. 43—48.
22. Там само. — С. 59—62.
23. Там само. — С. 43—44, 62.
24. Едиційна археографія в Україні у XIX — XX ст.: Плани, проекти, програми видань. — С. 67-100.
25. ІР НБУВ. — Ф. X., спр. 10706, арк. 1-1 зв.
26. Там само. — Спр. 10714, арк. 1; спр. 10715, арк. 2 зв.
27. Там само. — Спр. 10714, арк. 1.
28. Там само. — Спр. 10758, арк. 1-2; спр. 10760, арк. 1-1 зв.; 10785, арк. 1 зв.
29. Там само. — Спр. 10724, арк. 2.
30. Там само. — Спр. 10729, арк. 1-2.
31. Там само. — Спр. 10723, арк. 2.
32. Там само. — Спр. 10729, арк. 1.
33. Там само. — Спр. 10744, арк. 1 зв.
34. Там само. — Спр. 10758, арк. 2.
35. Там само. — Спр. 10779, арк. 1 зв.; 10153.
36. Там само. — Спр. 10791, арк. 1 зв.

Рецензії. Огляди. Інформація

Сторінки літопису історичної науки України

Водотика С.Г. Нариси історії історичної науки УСРР 1920-х років. — К; Херсон: «Айлант», 1998. — 172 с.

Важливе значення в досягненні національною історичною наукою світового рівня має вивчення розвитку вітчизняної історіографії. В цьому зв'язку заслуговує на увагу монографія С.Г.Водотики «Нариси історії історичної науки УСРР 1920-х років».

У праці, де використано широку джерельну базу, проаналізовано організаційні та концептуальні основи розвитку української історичної науки 20-років. Автор охарактеризував складні умови, в яких діяли наукові школи академіків *М.Грушевського* і *М.Василенка* в Києві, *Д.Багалія* в Харкові та керованої *М.Слабченком* школи, котра склалася в Одесі. Це особливо важливо, бо через політичну заангажованість у радянській історіографії панувала думка, що в 20-ті роки взагалі ніяких історичних наукових шкіл не існувало. Водотика доводить тезу про спадковість між дореволюційною українською історіографією і наукою 20-х років. Саме ця наступність і була одним із вирішальних чинників значних досягнень істориків даного періоду.

Автор рецензованої монографії проаналізував проблематику досліджень вітчизняних істориків 20-х років. У цих розвідках помітне місце відводилося вивченню історії держави і права Гетьманщини, устрою Запорозької Січі та причин її ліквідації. Зокрема, в третій чверті ХУІІІ ст. на Запорозжі загострилися соціально-економічні протиріччя:

всередині січового товариства між старшиною і рядовим козацтвом та між січовиками і несічовою людністю. Тиск Російської імперії поглиблював внутрішні суперечності в Січі, що, в свою чергу, посилювало руйнівні наслідки цього наступу.

С.Г.Водотика змалював галерею портретів українських істориків. Серед них відомий археограф та архівіст *Віктор Романовський*, херсонський краєзнавець *Віктор Гошкевич*, найближчий співробітник академіка *М.Грушевського* *Кость Копержинський*, учений з трагічною долею *Микола Слабченко*.

Рецензована праця не позбавлена і певних недоліків. Зокрема, в її тексті іноді зустрічаються повтори. Вона б тільки виграла від того, коли б в ній було вміщено іменний покажчик. Проте ці зауваження не можуть суттєво вплинути на загальну позитивну оцінку монографії, яка є помітним явищем у сучасній українській історіографії. Праця може бути корисною для вчителів, студентів, науковців, усіх, хто цікавиться історією України.

Віктор Кондрашов,
к.і.н., доцент кафедри історії України
Миколаївського педінституту

© Кондрашов Віктор, Київ, 1999